

Un racó per descobrir

Es Saluet

Per Juanjo Bazán

La desembocadura del torrent des Saluet al Port d'Andratx és un dels meus llocs preferits per a l'observació d'aus. És el començament del recorregut del SAC (Seguiment d'Aucells Comuns) que faig 4 vegades a l'any des de ja fa 10 anys, i crec que conec bé els aucells que es mouen per aquí i, el que és pitjor, que segurament ells em coneixen a mi.

L'àrea protegida, de 21'5 hectàrees, ho està sota la LEN (Llei 1/1991 d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears). Aquest itinerari comença davant del parc infantil públic, en una zona de salicòrnies en la qual podem endinsar-nos uns metres per observar a l'interior. Després podem seguir el recorregut cap al port vora la zona protegida o vora la mar observant les aus marines que es poden veure des del passeig. Al final del passeig creuem el pont de vianants per a albirar la colònia d'ànneres i des d'aquí ens dirigirem a la desembocadura del torrent del Saluet per a observar les barques. Podem recórrer aquest tram pels dos costats del torrent. Després agafarem el camí des prat,

des d'on tenim una bona perspectiva de la zona i caminarem fins a sortir de la zona protegida. Com la zona és petita no ens durà gaire temps fer aquest petit recorregut i el meu consell és moure's molt poc a poc si volem realment descobrir les espècies presents. L'ideal, si volem observar aus, és fer aquest itinerari molt prest al matí, l'hora que circula manco gent per la zona.

El torrent arriba al port i baix un entretingut pont de vianants desenes d'ànneres i gavines i qualche corb marí (*Phalacrocorax aristotelis*) es deixen alimentar pels passejants. Aquí els nins més petits mai s'avorreixen podent observar les aus de tan a prop.

La desembocadura del torrent pròpiament dita és tal vegada el racó més bell, tot i que també és el més humanitzat, ja que és junt als primers edificis del port, però també té el seu encant. Les petites embarcacions mig amagades entre el canyissar i col·locades a ambdós costats del torrent regalen una imatge única. A primera hora del matí, abans que comenci el bullici del port és un lloc interessant per a observar-hi els

omnipresents collverds (*Anas platyrhynchos*) i altres espècies com la xivitona (*Actitis hypoleucos*) o l'agró blanc (*Egretta garzetta*) i, a l'hivern, sovint aturat a les barques, l'acolorit arner (*Alcedo atthis*). Entre les anàtides que he pogut observar aquí, a més del collverd, hi ha el coer (*Anas acuta*), la cetla rossa (*Anas crecca*), i fins i tot un cigne (*Cignus olor*), que va passar baix el pont del port una bona temporada. Posteriorment dues parelles de cignes (adquirides per l'Ajuntament d'Andratx i ubicades a Can Fasser) tendrien aquí la seva llar, tot i que deixaren la zona recentment per anar-se'n, ni més ni manco, que a sa Calobra.

Can Fasser és el nom de la finca pública que acull la major part de l'espai que ocupa la zona en què observarem la major part de les aus. La vella casa en runes de Can Fasser domina el centre de l'entorn.

Una espècie que hi trobam present tot l'any és l'agró blau (*Ardea cinerea*). El veurem sovint aturat a sobre el terrat de la vella casa de Can Fasser. Aquí poden observar-se tot tipus d'ardeides segons l'època de l'any. A més de l'agró blau he ob-

servat l'agró roig (*Ardea purpurea*), l'agró blanc (*Egretta garzetta*), el toret (*Ardeola ralloides*), l'esplugabous (*Bubulcus ibis*), l'orval (*Nycticorax nycticorax*) i el suís (*Ixobrychus minutus*), fins i tot hi he pogut fotografiar aquest hivern l'esquiú bitó (*Botaurus stellaris*). També he observat a la tardor grues (*Grus grus*) rumb sud volant a gran altura sobre el Saluet.

Les espècies que podem albirar tot l'any en el Port d'Andratx són les gavines comunes (*Larus michahellis*) i les roges (*Larus audouinii*). El corb marí és també sempre present al port. A l'hivern s'hi deixa veure qualche corb marí gros (*Phalacrocorax carbo*) i al novembre de 2009 ens visitaren durant uns dies dos confiats pingdais (*Alca torda*).

Entre les salicòrnies i el canyet cada hivern s'ha pogut observar un petit grup d'hortolans de canyet (*Emberiza schoeniclus*). A l'estació freda també hi són presents les tinites sordes (*Anthus pratensis*) i els xàtxeros cendrosos (*Motacilla cinerea*) i blancs (*Motacilla alba*), i una au que dóna color al salicornar a l'hivern és la blaveta (*Luscinia svecica*). També hi he pogut apreciar amb freqüència el picaplatges petit (*Charadrius dubius*) i el cegall (*Gallinago gallinago*).

Entre el canyissar és fàcil trobar de vegades faisans (*Phasianus colchicus*). Tot l'any hi són presents les gallinetes d'aigua (*Gallinula chloropus*) i en els darrers anys també s'ha deixat veure amb freqüència qualche gall faver (*Porphyrio porphyrio*).

A la primavera acudeixen al canyissar per alimentar-se totes les espècies d'hirundínids que podem observar a Mallorca, fins i tot fal·lies pàl·lides (*Apus pallidus*) i reials (*Apus melba*), i tan sols a 200 metres del Saluet vaig poder localitzar, el juliol de 2007, el primer niu d'oronella coa-rogenca (*Cecropis daurica*) citat a Balears. Cada any, una interessant colònia d'oronelles (*Hirundo rustica*) empra la vella casa de Can Fasser per a nidificar i és curiós observar-les entrar i sortir contínuament per les velles finestres de la casa per alimentar els seus polls.

Durant el pas migratori de primavera és molt fàcil observar el pas de grups d'oronelles i de cabots (*Delichon urbicum*), d'oronella coa-

Pingdai, *Alca torda*

Hortolà de canyet, *Emberiza schoeniclus*

rogenca i de cabot de vorera (*Riparia riparia*). També s'hi han aturat a descansar grups d'abellarols (*Merops apiaster*) uns dies abans de continuar el seu viatge. Fins i tot un jove de gaig blau (*Coracias garrulus*) va passar-hi uns dies a finals de juliol del 2009 i es deixà veure amb molta facilitat.

Al canyissar acudeixen també a caçar rapinyaires com l'esparver (*Aquila pennata*), el falcó (*Falco peregrinus*) o el xoriguer (*Falco tinnunculus*). Hi ha observacions de milana (*Milvus milvus*), esmerla (*Falco columbarius*), àguila peixatera (*Pan-*

dion haliaetus), falcó marí (*Falco eleonora*) i fins i tot aligots vespers (*Pernis apivorus*) de pas cap al nord acabats d'arribar del sud en migració. Moltes aus migratòries s'aturen a descansar aquí a la primavera en el seu viatge migratori cap al nord, procedents d'Àfrica i, possiblement, hagin passat abans per Eivissa.

Butxaquetes (*Cisticola juncidis*) i rossinyols bords (*Cettia cetti*) hi habiten tot l'any i a l'estiu s'amaguen dins les canyes buscarles de canyar (*Acrocephalus scirpaceus*) i grossa (*Acrocephalus arundinaceus*), entre d'altres.

Arner, *Alcedo atthis*

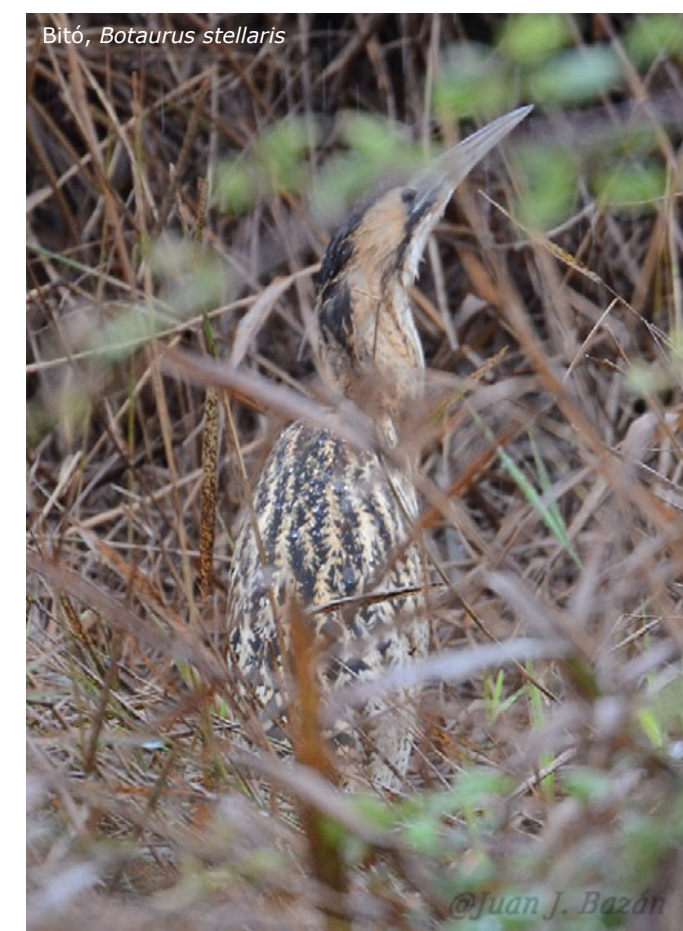

Entre les barques i el camí des Prat una zona oberta ens permet passejar i observar fringíl·lids com cadeneres (*Carduelis carduelis*) i verderols (*Carduelis chloris*). També hi trobem tot l'any gafarrons (*Serinus serinus*), gorrons teuladers (*Passer domesticus*) i gorrons barraquers (*Passer montanus*). Durant les èpoques migratòries s'hi poden observar acabats d'arribar del seu viatge migratori el coa-roja (*Phoenicurus phoenicurus*) i el vitrac barba-roig (*Saxicola rubetra*). El vitrac (*Saxicola torquatus*) hi és tot l'any i és una de les espècies més fàcils d'observar en aquesta àrea propera a les barques.

Igualment he observat per aquí algunes exòtiques com la cotorra de Kramer (*Psittacula krameri*), un divertit, renouer i ja desaparegut grup de minà comú (*Acridotheres tristis*) o, darrerament, els becs de corall senegalesos (*Estrilda astrild*).

Les espècies que he mencionat són les més interessants o les més fàcils d'observar, però en tots aquests anys he vist aquí moltes espècies més que us deix descobrir a vosaltres mateixos. Crec que aquesta zona humida, tan petita com rica en

espècies d'aus, mereix ser protegida de la pressió urbanística de l'entorn i conservada per a les properes generacions de persones... i d'aus!

Agró, *Ardea cinerea*Blaveta, *Luscinia svecica*Gaig blau, *Coracias garrulus*Bitó, *Botaurus stellaris*Toret, *Ardeola ralloides*